

A tanácsok lapja BUDAPESTEN

ÁB-MOZAIK

A kerületi technikum hallgatóiból brigádot szervezett a múzeumi adminisztráció segítségével a XV. kerületi Tanács népművelési állandó bizottsága. E ténykedésével az Áb enyhíteni tudta a félállású múzeumigazgató túlterheltségét. Az Áb több javaslatot tett a pestújhelyi és rákospalotai mozik munkájára vonatkozóan is. Így például előterjesztést tett a Palota Filmszínház szélesvásznúvá való átalakítására. A másik mozinál pedig az első utánjátszó kategóriába való besorolást ajánlotta. Javaslatait a FÖMO elfogadta.

Felülvizsgálták a magántervezők tevékenységét a XXI. kerületben. Az építési és közlekedési Áb vizsgálata megállapította, hogy a „C” kategóriába sorolt tervezők tervei — bár az építési szabályzatnak megfelelnek — rossz alaprajzi elrendezésűek, nem gazdaságosak. Ez felesleges többletmunkát okoz az építési osztály dolgozóinak, ugyanakkor sok bosszúságot az építetőknek, mert az építési engedélyek kiadása gyakran elhúzódik. Az Áb elhatározta, hogy a magántervezőket megbeszélésre hívja össze, s ezzel is igyekszik elősegíteni eredményesebb munkájukat.

Szaksterű javaslatokkal segítette a Czabán Samu úti vízvezetés, valamint a Vasutastelep, az Arany János, Széchenyi és Doktor Sándor utcákban folyó útépités műszaki problémáinak megoldását a XV. kerületi Tanács építési és közlekedési állandó bizottsága. Az Áb kommunális albizottsága tanulmányozta Rákospalota és Pestújhely közvilágítási problémáit, és javaslatokat tett az Elektromos Művek illetékes szerveinek a tapasztalt hibák kijavítására.

Kérdőívek útján tájékozódott a lakosság véleményéről a XVIII. kerületi Tanács ipari állandó bizottsága. A kerületi fodrászszövetkezet működéséről, a kiszolgálás kulturáltságáról, a munka megjavításának lehetőségeiről folyt a közvéleménykutatás, és a beérkezett észrevételeket, javaslatokat az Áb felhasználta a Kisz-ben folytatott vizsgálat során.

„Rajzoló gyermekek a Várban” címmel jól sikerült gyermekrajz-kiállítást rendezett az oktatási és a népművelési Áb — a Hazafias Népfronttal karöltve — az I. kerületben. Az általános iskolai tanulók kiállított rajzai közül a legjobbakat tárgyjutalmakkal, illetve oklevelekkel díjazták.

A XIX. kerületi Tanács legutóbbi ülésén — amelynek napirendjén a kerületi járóbetegek-ellátás helyzetének megvitatása szerepelt — az egészségügyi állandó bizottság javaslatot terjesztett elő a kispesti szakorvosi rendelőintézet központi fűtési, víz- és elektromos berendezésének felülvizsgálására. A tanács a javaslatot elfogadta azzal, hogy a berendezések felülvizsgálásába vonják be az építési és közlekedési Áb-t is. Egyúttal utasította a Vb-t, tegyen előterjesztést a Fővárosi Tanács illetékes szerveihez a szükséges beruházási, felújítási összegek biztosítására.

Hat előadásból álló tanfolyam megrendezésével biztosítja a társadalmi ellenőrök megfelelő szakmai felkészültségét a XII. kerületi Tanács kereskedelmi állandó bizottsága. A tanfolyam résztvevői a vendéglátóipar, az élelmiszerkereske-

delem, a vegyvizsgálat és a mérőeszközök használatának legfontosabb ismereteit sajátítják el.

A XV. kerületben hat hónappal ezelőtt az oktatási Áb létrehozta a nyári tábor ügyeivel foglalkozó albizottságát. Az albizottság tagjai között van pedagógus, orvos, mérnök, KISZ-funkcionárius, szülői munkaközösségi aktívák, sőt, időnként még különböző szakértőket is bevon munkájába. Az albizottság kidolgozta a nyári tábor idei fejlesztésének tervét, megtárgyalta a pedagógiai foglalkoztatási tervét. Ellenőrző tevékenysége során arra törekszik, hogy a tervek időben meg is valósuljanak. Az albizottság felkérésére a Kertészeti Főiskola adjunktus kollektívája elkészítette a nyári tábor parkosításának tervét.

A veszélyeztetett gyermekek szüleit a VI. kerületben az oktatási Áb gyermekvédelmi albizottsága kérdőre vonja a gyermekek nevelésénél elkövetett mulasztásaik miatt. Ezzel a módszerrel már mintegy 150 kiskorú helyzetét vizsgálta meg az albizottság, és a közbelépés sok esetben eredménnyel is járt.

A társadalmi munka eredményei és tapasztalatai

A XXII. KERÜLETBEN

A szocializmus építésének olyan feladatai, mint a kommunális és kulturális létesítmények építése, a közlekedési hálózat korszerűsítése és egyéb szükséges intézmények létrehozása, közvetlenül a dolgozók érdekeit, az életviszonyok állandó javítását szolgálják.

Ez a tevékenység megszünteti a korábbi érdektelenséget a fejlesztéssel összefüggő valamennyi területen. Mindenki számára igen komoly érdeké válik, hogy a népgazdaság teherbíró képességén felül anyagi és szellemi munkával — társadalmi munkával — járuljon hozzá a feladatok mielőbbi megvalósításához, s ezen keresztül saját szociális és kulturális felemelkedésének meggyorsítását segítse elő.

A lakosság minden rétegéből

A helyi kezdeményezések támogatása és felkarolása eredményeként napjainkban a társadalom minden rétegéből jelentkeznek olyanok, akik napi munkájuk elvégzése mellett, munkaidő után is vállalkoznak önkéntes és önzetlen társadalmi munkára. Ebben gyakorlatilag megvalósul az egyéni és a társadalmi, közösségi érdekek egysége.

1959. évben a kerületfejlesztési tervhez szorosan kapcsolódó társadalmi munkák értéke: 1202720 forint volt. 1963. évben már 2049852 forintot tett ki a teljesített társadalmi munkák összege. Az elért eredmény 68,5 százalékos fejlődést mutat és különösen jelentős, hogy a kerületfejlesztési alap összértékéből a társadalmi munkák részesedési aránya megközelítette az 50 százalékot.

Nagymértékben lendítette előre a társadalmi munkák népszerűségét a Fővárosi Tanács Vb azon határozata, amellyen egységesítette a társadalmi munkák értékelését és a kimagasló eredményt elérők részére kitüntető jelvényt alapított. Ez az elismerés a kerületben is kedvezően hatott a társadalmi munka részvevőire: a különböző fokozatú kitüntető jelvények elnyerésének feltételeit 1963-ban 140 társadalmi munkás teljesítette.

A betervezett társadalmi munkaérték teljesítésére, a

munkálatok összefogására és irányítására, valamint az egységes elvek kialakítása érdekében egyébként még 1960-ban társadalmi munkákat szervező operatív bizottság alakult.

Sporttelep, nyári napközis tábor, kultúrpark

Az 1959—63. évek során a kerületfejlesztési feladatokhoz kapcsolódó társadalmi munkák közül kiemelkedik a Promontor utca BMTE Kínizsi sporttelep rendezési munkája. Az 1960-tól folyamatosan végzett tereprendezési társadalmi munkák részvevőinek száma meghaladta a kerület lakosságának 20 százalékát. A társadalmi munkába a Hazafias Népfront és a tömegszervezetek mozgósításával olyan rétegek is bekapcsolódtak, amelyek korábban szervezett akciókban nem vettek részt: kisiparosok, háziasszonyok, nyugdíjasok. A korszerű, füves pálya kialakításánál végzett társadalmi munka értéke elérte az egymillió forintot. A sportlétesítmény már megkezdte működését.

A budatétényi nyári napközis tábor megépítésével a szülői munkaközösség, az érdekeltektől oktatási intézmények tanulói ifjúsága és az úttörő szervezet együttesen összehangolt társadalmi munkájának eredményeként 1962. évtől kezdve az iskolai szünidő alatt közel 500 fiatal nyaralására nyílt lehetőség.

1963-ban megkezdődött a budatétényi Déryné kultúrpark átalakítása: a szabadtéri színpad és az ehhez tartozó egyéb szórakozási lehetőségek társadalmi munkában való építése, mely 1965-ig a társadalmi munkák súlypontját képezi. A Rózsavölgyben előreláthatólag még ebben az évben megnyílik az 500 000 forint értékű társadalmi segítséggel felépült párt- és kultúrház.

A megóvásról is gondoskodni kell

A kerületfejlesztési feladatok kiegészítő helyi jellegű társadalmi munkáknál a számszerű növekedés az 1959. évi bázishoz viszonyítva 137 százalék. Ilyen munkálatok: az út- és járdaépítések, fásítás,

virágosítás, a HKI kezelésében levő házak javítási-karbantartási munkálatai.

Jelentkezett egy olyan probléma is, amelyre feltétlenül megoldást kell találni. Ugyanis 14 játszótér létesült és ezek állandó, rendszeres gondozására, továbbá a felszerelések rendben tartására kevés gondot fordítottak. Ezáltal néhány előzőleg parkosított terület tönkrement és jelenleg is siralmas állapotban van. Mások is levonhatják ebből az esetből a tanulságot: arra kell törekedni, hogy egy-egy létesítmény megvalósításán túl annak megóvása is része legyen a társadalmi munkának.

1960-ban a fenyegető árvízveszély elhárítására a tanács felhívással fordult a kerület lakosságához, hogy társadalmi munkában építsen árvízvédelmi gátat a nagytétényi Dunaszakaszon. A felhívás nyomán 2500 személy 7500 munkára társadalmi munkát végzett, összesen mintegy 200 000 forint értékben. Budafokon, a Tordai út feltöltését 1961-ben kezdték meg a környék lakói társadalmi munkában, a súlyos és komoly gondot okozó közlekedési viszonyok végleges megváltoztatása érdekében.

Az említett példák igazolják és alátámasztják azt a megállapítást, hogy a társadalmi munka legszorosabb kapcsolatban van a lakosság igényeinek kielégítésével, ugyanakkor lehetőséget nyújt az alkotókézség kifejlesztésére és növelésére, a közös erőfeszítéssel létrehozott létesítmények fokozottabb megbecsülésére.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a társadalmi munkák szervezése csak úgy lehet eredményes, ha megteremtik azok előfeltételeit, ha kellően biztosítják a megalapozott műszaki irányítást és kivitelezést és ha a résztvevők szívügyüknek tekintik a társadalmi munka sikerét. Ugyanakkor a társadalmi munkák szervezését és lebonyolítását biztosítani, a gyakorlati feladatok hatékony támogatása és a szakigazgatási szervek tevékeny közreműködése, valamint a tanácstagok és a lakóbizottságok aktív mozgósító munkája nélkül nem lehet.

Kaszás József, a XXII. kerületi Tanács Vb-titkárság szervezési előadója